

Bijbelgedeelten leren in het gezin **-achtergrondartikel met handreikingen-**

Vraag:

**‘In de (zomer)vakantie vind ik het fijn om de kinderen
(een deel van) een hoofdstuk uit de Bijbel
uit hun hoofd te laten leren.**

**Een vorige vakantie hebben we Psalm 128 bijvoorbeeld geleerd.
Heeft u tips of een roostertje welke hoofdstukken
we onze kinderen (8, 5 en 3) goed aan kunnen leren?’**

Belangrijk

Bijbelgedeelten leren met kinderen is heel belangrijk. Wil je lezen waarom? Kijk dan bij het artikel over ‘Bijbelteksten leren’:

Volgens Jakobus Koelman is het een plicht van ouders om hun kinderen Bijbelhoofdstukken te laten leren: ‘Laat hen ook enige bijzondere belangrijke hoofdstukken uit Gods Woord, geheel of gedeeltelijk, van buiten leren. Maar dan moet u die meermalen aan hen voorlezen en tevens op duidelijke wijze aangeven wat voor grote en zoete en profijtelijke zaken daarin staan’.

Basis voor het leren

De basis van Bijbelgedeelten leren is: begrijpen wat je leert, herhalen en zoveel mogelijk zintuigen gebruiken.

Dat leidt tot de volgende handreikingen:

- Knip het gedeelte dat je wilt leren in stukjes. Leer elke dag een stukje, liefst op een vast moment (’s morgens bij het ontbijt, ’s avonds na het eten of bij het naar bed gaan).
- Zorg dat de kinderen begrijpen wat ze opzeggen. Praat over de betekenis van het stukje dat je leert. Leg moeilijke woorden uit.
- Probeer zoveel mogelijk zintuigen bij het leren te betrekken.

Oren: Leer hardop.

Ogen: - Hang het Bijbelgedeelte op, zodat kinderen die kunnen lezen er op verschillende momenten van de dag naar kunnen kijken. Vervang bepaalde woorden door plaatjes (niet alleen tot steun voor kinderen die niet kunnen lezen, maar ook bij kinderen die kunnen lezen worden op deze manier andere hersengedeelten actief).

- Maak een Bijbelse kijktafel bij het Bijbelgedeelte dat je leert.

Handen: Bedenk bij bepaalde woorden gebaren en gebruik die bij het opzeggen van de tekst.

Hoofd: Steeds meer Bijbelteksten worden op muziek gezet. Zoek eens of het gedeelte dat je leert ook een melodie heeft. Je hersenen hebben

bij het leren veel steun aan een melodie (daarom onthoud je psalmversjes vaak beter dan teksten).

- Herhaal het stukje van de vorige dag en dagen.
- Herhaal op bepaalde momenten (in volgende vakanties of op een zondag als het Bijbelgedeelte genoemd is) de eerder geleerde Bijbelgedeelten. Op die manier 'hou je ze erin'. Maak bijvoorbeeld een kaartenbak waarin je al het materiaal van de geleerde gedeelten bewaart, zodat je ze bij elkaar hebt.
- Noem ook steeds nadrukkelijk erbij waar in de Bijbel het gedeelte staat dat je uit je hoofd leert, zodat je vindplaats en inhoud koppelt.

Welke Bijbelgedeelten?

Het ene Bijbelgedeelte leent zich beter om met kinderen uit het hoofd te leren dan het andere. Wat zijn geschikte gedeelten voor kinderen?

Jakobus Koelman schrijft in zijn 'De plichten der ouders': 'Te denken valt bijvoorbeeld aan de volgende hoofdstukken: 'Jesaja 12, 26, 54, 55 en 57 – Mattheüs 5 en 25 – Johannes 14, 15 en 16 – Romeinen 8 en 12 – Efeze 1, 5 en 6 – Kolossenzen 3 en 4 – 1 Thessalonicenzen 5 – Openbaring 2, 3 en 15.

Laat hen in het bijzonder veel uit de Spreuken van Salomo uit het hoofd leren, omdat die spreuken zo kort, duidelijk en vol betekenis zijn. Laat hen die menig keer lezen en laat ze dikwijls in uw huisgodsdienst oefeningen gelezen worden, waarbij er dan tevens iets ter verklaring en toepassing aan wordt toegevoegd. Ik zal uit elk hoofdstuk van Spreuken enige verzen noemen die u hen zou kunnen laten leren of bijvoorbeeld ook in een schrift kan laten opschrijven: Spreuken 1:2-33, 2:1-8, 3:11-18, 4:14-20, 5:21-23, 6:16-20, 7:1-4, 8:13-21, 9:4-11, 10:19-2, 11:17-25, 12:1-5, 13:24-25, 14:25-27, 15:8-13, 16:1-9, 17:13-17, 18:10-19, 19:13-18, 20:9-14, 21:1-4, 22:1-6, 23:29-35, 24:30-34, 25:11-12, 26:11-16, 27:1-7, 28:4-9, 29:1-3, 30:2-9, 31:10-13.'

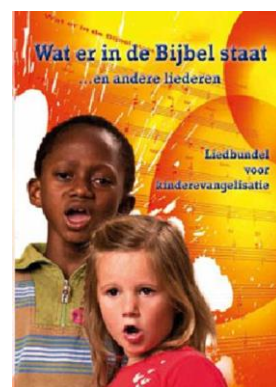
Het is opvallend dat Koelman geen Psalmen noemt. Verschillende Psalmen zijn ook uitermate geschikt om met kinderen te leren. De eerste Psalm die Joodse kinderen uit hun hoofd gaan leren, is vaak Psalm 119 vanwege het houvast aan de alfabetische volgorde. Misschien wat te veel gevraagd voor onze kinderen... maar een perikoop uit deze Psalm is ook inhoudsvol. Verder kun je denken aan kerngedeelten als een aantal verzen uit Genesis 1, Exodus 15, Jozua 24, Jesaja 55, Bijbelgedeelten rond de heilsfeiten (Lukas 2:1-7 bijvoorbeeld) of Klaagliederen 3:22-25. Ook gedeelten uit de brieven van Jakobus, Petrus of Johannes lenen zich hiervoor.

Hulpmiddelen Bijbelteksten op melodie

Behalve op internet kun je Bijbelgedeelten die op muziek zijn gezet ook vinden in het boek:

Titel: Wat er in de Bijbel staat... en andere liederen – liedbundel voor kinderevangelisatie

Auteurs: Melodieën Bijbelteksten en samenstelling liederen: A.M. Brouwer-Karels. Harmonisaties: J.C. Karels en anderen.

Verkrijgbaar: In de boekhandel. Uitvoering: A5 staand, Wire-O + gitaarakkoorden
Omvang: 66 pagina's. ISBN: 978-90-812544-4-1.

Facebookgroep

Vind je het lastig om een Bijbelgedeelte te kiezen of om het dagelijks leren van een stukje vol te houden, meld je dan aan bij de facebookgroep 'Bijbelhoofdstukken uit het hoofd leren', een initiatief van ds. .. Van Olst. Hij kiest het Bijbelhoofdstuk waarbij hij probeert aan te sluiten bij het kerkelijke jaar. Hij kiest vaak kernachtige, soms al min of meer bekende, Bijbelgedeelten. Geen facebook? Kijk dan of er gezinnen in je omgeving zijn met wie je samen op kunt leren. Op deze manier help je elkaar volhouden en stimuleer je elkaar.

Goede raad

Tenslotte nog een advies van Jakobus Koelman:

'Laat uw kinderen een geheiligde eerbied en aandacht betrachten bij alles wat zij leren, opzeggen en beantwoorden als het om de grondstukken der waarheid gaat. Ze houden zich dan immers met goddelijke zaken bezig. Laat hen daarbij door uw ernst en eerbied aangemoedigd worden tot een passende ernst, aandacht en eerbied. En als zij goed en vlijtig leren, toon u daarover dan zeer vergenoegd en geef ze daarvoor iets als een bewijs van uw liefde tot hen, terwijl u ze tegelijk meer aanmoedigt. En als ze wat traag zijn en er weinig zin in hebben, omdat het nu eenmaal niet zonder moeite gaat om dat alles uit het hoofd te leren, moedig ze dan aan met vriendelijkheid en zachtheid.'